

Ansvarsarter

Sedan år 2015 arbetar vi i Kristianstads kommun med lokala ansvarsarter. Begreppet "ansvarsart" används inom naturvård för hotade arter som har sin huvudsakliga utbredning inom ett begränsat område. Ett konkret exempel på en lokal ansvarsart är växten jättemöja. I Sverige växer den bara i Kristianstads kommun.

Syftet med att utse kommunala ansvarsarter är att bevara några av våra mest sällsynta och hotade arter i kommunen. Arbetet kommer att drivas långsiktigt och i samarbete med länsstyrelsen, privata markägare och föreningar. Samtidigt som vi gynnar ansvarsarter kommer åtgärderna ofta att leda till förbättrade livsvillkor för en lång rad andra arter.

Hjälp oss att rapportera in fynd!

Brukar du leta arter när du är ute i naturen? Rapportera gärna in dem till någon av de hemsidor som finns för inrapportering av hotade arter.

Ett sådant exempel är Artportalen. Artportalen är för observationer av Sveriges växter, djur och svampar. Vem som helst kan rapportera vilka arter de sett i naturen.

Foto: Christer Neideman, Sländan

Du kan också hjälpa oss genom att rapportera in fynd av de arter som är lokala ansvarsarter. På vår hemsida finns ett formulär för att rapportera in fynd. Där kan du också läsa mer om de arter som är lokala ansvarsarter. Se www.kristianstad.se/ansvarsarter

Gullstånds

- en lokal ansvarsart

Kristianstads
kommun

Gullstånds – *Senecio paludosus*

Redan i mitten på 1700-talet beskrev Carl von Linné gullstånds när han besökte Kristianstad på sin skånska resa. Arten har alltså funnits i Kristianstad sedan långt tillbaka. Gullstånds klassas nationellt som starkt hotad.

Visste du att...

”[gullstånds] ... växte bland förenämnde starr och lyste upp över densamma med sina gula blommor.” – Carl von Linné, 1749

Gullstånds är en flerårig ört som kan bli upp till två meter hög. Uppskattningar av antalet reproduktiva individer ligger på endast 3000. Bladen är smala och spetsiga och sitter placerade längs med hela stjälken. I blomkorgarna finns det upp till 15 av de gula blommorna.

Som regel växer gullstånds längs med åar, men även vid översvämmade områden samt stränder av dammar och sjöar.

Arten är sällsynt och förekommer bara i Skåne. Utbredningen av arten är som störst längs Helgeå i Kristianstad. Blomman har till och med blivit utmärkande för Kristianstads Vattenrike.

Gullstånds i Tivoliparken vid Helge å.
Foto: Christer Neideman, Sländan

Gullstånds finns med på Kristianstad kommuns lista över ansvarsarter. Det vill säga hotade arter som är karakteristiska för kommunen. Totalt har det utsetts 46 ansvarsarter i kommunen. För 20 av dessa har åtgärdsplaner tagits fram för att kunna gynna arternas förekomst i kommunen.

Eftersom gullstånds trivs i regelbundet översvämmad fuktig mark är det ändringar eller torrläggningar av marken som hotar arten. Invallning och reglering av åar, dikning, torrläggning och uppodling av tidigare översvämningsområden har minskat artens utbredningsmöjligheter avsevärt.

Arten har följts länge inom Kristianstads Vattenrike. Gullstånds har minskat mycket på en del av de lokaler där den tidigare varit vanlig. De hot som bidragit till minskningen är utdraget högvatten på sommaren, för kraftigt bete eller igenväxning på grund av att bete eller slåtter upphört. På några lokaler har också karminspinnarnas larver ätit på gullstånds.

Inventeringar görs under flera år för att hitta åtgärder som kan gynna gullstånds. Försök har gjorts med att öppna upp för arten i Årumsreservatet intill naturum. Dessutom har plantor flyttats till restaurerade områden.